

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Filozofia
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	EFIP-R0-100, EFIP-R0-200
<i>Termin egzaminu:</i>	13 maja 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2024 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024 ¹	
Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. Filozoficzna analiza i interpretacja tekstów pozafilozoficznych.	I. Filozofia starożytna i średniowieczna. 1. Klasyczna koncepcja filozofii. Zdający: 1) wyróżnia podstawowe dyscypliny filozoficzne, które wywodzą się z filozofii klasycznej: ontologię, epistemologię, logikę, etykę, filozofię polityki i estetykę. II. Filozofia nowożytna. 6. Problematyka filozofii człowieka w filozofii nowożytnej. Zdający: 2) przeprowadza analizę i interpretację co najmniej jednego z następujących tekstów: a) B. Pascal, <i>Myśli</i> (fragment).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 2. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. Filozoficzna analiza i interpretacja tekstów pozafilozoficznych.	II. Filozofia nowożytna. 6. Problematyka filozofii człowieka w filozofii nowożytnej. Zdający: 2) przeprowadza analizę i interpretację co najmniej jednego z następujących tekstów: a) B. Pascal, <i>Myśli</i> (fragment).

Zasady oceniania

2 pkt – zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi.

1 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. T

2. T

3. N

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. poz. 1246).

Zadanie 3. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. Filozoficzna analiza i interpretacja tekstów pozafilozoficznych.	II. Filozofia nowożytna. 2. Problematyka ontologiczna w filozofii XVII i XVIII w. Zdający: 1) rekonstruuje i porównuje wybrane stanowiska ontologiczne, rekonstruuje wspierające je argumenty (dualizm R. Descartesa [...]). 6. Problematyka filozofii człowieka w filozofii nowożytnej. Zdający: 2) przeprowadza analizę i interpretację co najmniej jednego z następujących tekstów: a) B. Pascal, <i>Myśli</i> (fragment).

Zasady oceniania

- 3 pkt – poprawne podanie dwóch sfer wraz ze wskazaniem wymiaru związanego z każdą ze sferek oraz trafne rozstrzygnięcie wraz z poprawnym uzasadnieniem.
- 2 pkt – poprawne podanie dwóch sfer wraz ze wskazaniem wymiaru związanego z każdą ze sferek oraz trafne rozstrzygnięcie.
- 1 pkt – poprawne podanie dwóch sfer ALBO poprawne podanie jednej ze sferek wraz ze wskazaniem wymiaru związanego z tą sferą ALBO trafne rozstrzygnięcie wraz z poprawnym uzasadnieniem.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Sfera 1: nicość

Sfera 2: nieskończoność

Wymiar związany ze sferą 1: ciało

Wymiar związany ze sferą 2: rozum

Rozstrzygnięcie: Tak, Pascalowskie rozumienie człowieka jest wyrazem dualizmu psychofizycznego.

Przykładowe uzasadnienie: Pascal wyraźnie stwierdza, że człowiek jest złożeniem z duszy i ciała, które to przekonanie jest wyrazem dualizmu psychofizycznego.

Zadanie 4. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi. III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. Filozoficzna analiza i interpretacja tekstów pozafilozoficznych.	II. Filozofia nowożytna. 6. Problematyka filozofii człowieka w filozofii nowożytnej. Zdający: 2) przeprowadza analizę i interpretację co najmniej jednego z następujących tekstów: a) B. Pascal, Myśli (fragment) [...]. III. Filozofia współczesna. 2. Problematyka filozofii człowieka w myśli XX w. Zdający: 1) rekonstruuje i porównuje wybrane dwudziestowieczne koncepcje człowieka, rekonstruuje wspierające je argumenty (egzystencjalistyczna koncepcja człowieka – J.-P. Sartre [...]).

Zasady oceniania

- 3 pkt – porównanie koncepcji człowieka, porównanie koncepcji relacji międzyludzkich oraz trafne rozstrzygnięcie wraz z poprawnym uzasadnieniem.
- 2 pkt – porównanie koncepcji człowieka oraz porównanie koncepcji relacji międzyludzkich, ALBO porównanie koncepcji człowieka oraz trafne rozstrzygnięcie wraz z poprawnym uzasadnieniem, ALBO porównanie koncepcji relacji międzyludzkich oraz trafne rozstrzygnięcie wraz z poprawnym uzasadnieniem.
- 1 pkt – porównanie koncepcji człowieka ALBO porównanie koncepcji relacji międzyludzkich, ALBO trafne rozstrzygnięcie wraz z poprawnym uzasadnieniem.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Człowiek: Sartre przyjmując tezę ateistyczną tym samym nie podziela Pascalowskiej tezy o stworzeniu człowieka przez Boga.

Relacje międzyludzkie: W przytoczonym fragmencie Pascal wyraża pogląd, że wszystkie relacje międzyludzkie są nieautentyczne (oparte na nieszczerości). Sartre dopuszcza istnienie autentycznych relacji międzyludzkich, których fundamentem jest postulowana przez niego odpowiedzialność za innych.

Rozstrzygnięcie: Tak, Pascala można uznać za prekursora XX-wiecznego egzystencjalizmu.

Przykładowe uzasadnienie: Podobnie jak u XX wiecznych egzystencjalistów Pascala interesuje przede wszystkim miejsce człowieka w świecie, a zwłaszcza aksjologiczno-moralny i społeczny wymiar ludzkiej egzystencji.

Zadanie 5. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi. III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. Filozoficzna analiza i interpretacja tekstów pozafilozoficznych.	I. Filozofia starożytna i średniowieczna. 4. Problematyka etyczna w filozofii starożytnej. Zdający: 2) rekonstruuje i porównuje klasyczne stanowiska etyczne, rekonstruuje wspierające je argumenty ([...] etyka cnót Arystotelesa [...]). II. Filozofia nowożytna. 6. Problematyka filozofii człowieka w filozofii nowożytnej. Zdający: 2) przeprowadza analizę i interpretację co najmniej jednego z następujących tekstów: a) B. Pascal, Myśli (fragment) [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z poprawnym uzasadnieniem.

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Pascalowskie rozumienie relacji międzyludzkich można pogodzić z arystotelesowską koncepcją przyjaźni niedoskonałej (opartej na przyjemności lub na korzyści).

Przykładowe uzasadnienie: Nawet jeśli przyjaciele się wzajemnie oszukują, mogą zachować relacje przyjacielskie z uwagi na płynące z tych relacji korzyści lub przyjemność.

Zadanie 6. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Tworzenie wypowiedzi. III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. Filozoficzna analiza i interpretacja tekstów pozafilozoficznych.	II. Filozofia nowożytna. 1. Problematyka epistemologiczna w filozofii XVII i XVIII w. Zdający: 1) rekonstruuje i porównuje epistemologiczne stanowiska racjonalistów, rekonstruuje wspierające je argumenty (sceptycyzm metodyczny R. Descartesa, idea filozofii <i>more geometrico</i> u B. Spinozy, G. Leibniza zasada racji dostatecznej).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne sformułowanie stanowiska racjonalizmu oraz trafna ocena wraz z poprawnym uzasadnieniem.

1 pkt – poprawne sformułowanie stanowiska racjonalizmu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Stanowisko racjonalizmu epistemologicznego: Stanowisko, według którego poznanie ludzkie spełnia lub spełniać powinno wymóg racjonalności (rozum pełni rolę kryterium wartości ludzkiego poznania).

Ocena: Tak

Przykładowe uzasadnienie: Pascal przyznaje rozumowi wyróżnioną rolę w poznaniu.

Zadanie 7. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi.	IV. Umiejętności logiczne. Zdający: 3. odróżnia przesłanki i wniosek w rozumowaniu i potrafi wskazać przesłankę, która nie jest wyrażona wprost; 4. odróżnia rozumowania dedukcyjne od niededukcyjnych (niezawodne od zawodnych), uzasadnienia epistemiczne od pragmatycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie przesłanki.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Przesłanka 3: Albo jesteśmy po prostu materią, albo składamy się z ducha i z materii.

Zadanie 8.1. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi.	I. Filozofia starożytna i średniowieczna. 8. Wybrane zagadnienia i kontrowersje filozoficzne w myśli chrześcijańskiego średniowiecza. Zdający: 2) prezentuje spór o uniwersalia, rekonstruuje i porównuje zasadnicze stanowiska w tej kontrowersji, rekonstruuje wspierające je argumenty ([...] realizm pojęciowy [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – podanie poprawnej nazwy stanowiska w sporze o uniwersalia oraz tezy tego stanowiska.

1 pkt – podanie poprawnej nazwy stanowiska.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa stanowiska: skrajny realizm pojęciowy / platonizm

Teza: Zgodnie ze skrajnym realizmem pojęciowym uniwersalia istnieją niezależnie od ich materialnych konkretyzacji.

Zadanie 8.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	I. Filozofia starożytna i średniowieczna. 2. Problematyka ontologiczna w filozofii starożytnej. Zdający: 1) rekonstruuje i porównuje różne rozwiązania problemu tożsamości i zmienności bytu, rekonstruuje wspierające je argumenty ([...] atomizm Demokryta, wieczne idee Platona [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Materia

Zadanie 9. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	II. Filozofia nowożytna. 3. Problematyka z zakresu filozofii polityki we wczesnej i dojrzałej filozofii nowożytnej przed rewolucją francuską. Zdający: 2) rekonstruuje i porównuje stanowiska głównych teoretyków umowy społecznej, rekonstruuje wspierające je argumenty (T. Hobbes, J. Locke). 4. Problematyka etyczna w filozofii nowożytnej. Zdający: 1) rekonstruuje i porównuje koncepcje moralnej oceny czynów, rekonstruuje wspierające je argumenty ([...] utylitaryzm J. S. Mill).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne zaznaczenie dwóch odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi..

Rozwiązanie

2A

Zadanie 10. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Tworzenie wypowiedzi. III. Analiza i interpretacja tekstów filozoficznych. Filozoficzna analiza i interpretacja tekstów pozafilozoficznych.	II. Filozofia nowożytna. 1. Problematyka epistemologiczna w filozofii XVII i XVIII w. Zdający: 4) przeprowadza analizę i interpretację co najmniej jednego z następujących tekstów: d) I. Kant, <i>Prolegomena</i> (fragment). 2. Problematyka ontologiczna w filozofii XVII i XVIII w. Zdający: 1) rekonstruuje i porównuje wybrane stanowiska ontologiczne, rekonstruuje wspierające je argumenty (dualizm R. Descartesa, monizm B. Spinozy, spirytualizm G. Berkeleya).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wyjaśnienie oraz trafne rozstrzygnięcie wraz z poprawnym uzasadnieniem.

1 pkt – poprawne wyjaśnienie ALBO trafne rozstrzygnięcie wraz z poprawnym uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Przykładowe wyjaśnienie: Immanuel Kant nie uważa swojego stanowiska za formę idealizmu, ponieważ przyjmuje istnienie rzeczy niezależnych od wszelkich umysłów poznających (tzw. rzeczy samych w sobie).

Rozstrzygnięcie: Stanowisko Berkeleya jest idealizmem w rozpatrywanym tu sensie.

Przykładowe uzasadnienie: Według Berkeleya istnieją wyłącznie umysły poznające i zależne od nich idee.

Zadanie 11. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi.	II. Filozofia nowożytna. 1. Problematyka epistemologiczna w filozofii XVII i XVIII w. Zdający: 3) przedstawia epistemologię I. Kanta jako rozwiązanie sporu empiryzmu z racjonalizmem (objaśnia pojęcia zjawiska i rzeczy samej w sobie, form naoczności przestrzeni i czasu, kategorii intelektu – przyczyny i substancji); 4) przeprowadza analizę i interpretację co najmniej jednego z następujących tekstów: d) I. Kant, <i>Prolegomena</i> (fragment).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie form naoczności oraz poprawne podanie dwóch kategorii intelektu.

1 pkt – poprawne podanie form naoczności ALBO poprawne podanie dwóch kategorii intelektu ALBO poprawne podanie jednej formy naoczności i jednej kategorii intelektu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Formy zmysłowości: czas, przestrzeń

Przykładowe kategorie intelektu: substancja, przyczynowość

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi.	II. Filozofia nowożytna. 6. Problematyka filozofii człowieka w filozofii nowożytnej. Zdający: 1) rekonstruuje i porównuje wybrane koncepcje człowieka w filozofii nowożytnej (A. Schopenhauera filozofia woli życia [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

(Irracjonalna) wola

Zadanie 13. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Tworzenie wypowiedzi.	II. Filozofia nowożytna. 1. Problematyka epistemologiczna w filozofii XVII i XVIII w. Zdający: 3) przedstawia epistemologię I. Kanta jako rozwiązanie sporu empiryzmu z racjonalizmem (objaśnia pojęcia zjawiska i rzeczy samej w sobie, form naoczności przestrzeni i czasu, kategorii intelektu – przyczyny i substancji); III. Filozofia współczesna. 1. Problematyka epistemologiczna i problematyka z zakresu filozofii nauki w myśli XX w. Zdający: 2) rekonstruuje i porównuje główne stanowiska w dwudziestowiecznej filozofii nauk przyrodniczych (weryfikacjonizm Koła Wiedeńskiego [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie tezy oraz trafne rozstrzygnięcie wraz z poprawnym uzasadnieniem.

1 pkt – poprawne podanie tezy ALBO trafne rozstrzygnięcie wraz z poprawnym uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Teza: Zdania sensowne to te, których wartość logiczna może zostać sprawdzona (wykazana) na podstawie doświadczenia zmysłowego; za zdania sensowne uznaje się także tautologie logiczne.

Rozstrzygnięcie: Weryfikacyjniści odrzuciliby pogląd Immanuela Kanta.

Przykładowe uzasadnienie: Pogląd Immanuela Kanta o istnieniu rzeczy samych w sobie nie może być sprawdzony empirycznie, nie jest on także tautologią logiczną.

Zadanie 14. (0–25)

Wymaganie ogólne

II. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający formułuje podstawowe pytania (problemy) oraz tezy filozoficzne, prawidłowo rekonstruuje poznane argumenty; porównuje różne rozwiązania tego samego problemu; jasno prezentuje własne stanowisko w dyskusji, popiera je rzetelną argumentacją oraz przykładami; prawidłowo posługuje się pojęciami filozoficznymi; stosuje argumentację filozoficzną do rozpatrywania problemów życia codziennego i społecznego.

Temat 1.

Zgola nie w tym rzecz, że się rozprawia o cechach męża dobrego, lecz że się nim jest.

Marek Aureliusz

Rozważ rolę, jaką w dobrym życiu powinna odgrywać refleksja etyczna – odwołaj się do stanowiska intelektualizmu etycznego i do stanowisk wobec niego konkurencyjnych.

Temat 2.

Nasze obserwacje zwrócone ku zmysłowym rzeczom zewnętrznym czy też ku wewnętrznym czynnościom duchowym, które postrzegamy i które są przedmiotem naszej refleksji – oto, co zaopatruje umysł w cały materiał myślenia. Takie są dwa źródła poznania, z których pochodzą wszystkie idee, jakie mamy lub możemy mieć naturalnym sposobem.

John Locke

W przywołanym cytacie John Locke zajmuje stanowisko w sporze epistemologicznym o źródła poznania. Wyjaśnij jego pogląd, a następnie przedstaw i uzasadnij własne stanowisko w tym sporze.

Kryteria oceniania wypracowania z filozofii

Kryterium		Punktacja		Max. liczba punktów
				25
I Sformułowanie stanowiska	Jasne sformułowanie stanowiska (tezy lub hipotezy), które lokuje się w problematyce pracy.		3	3
	Stanowisko lokuje się w problematyce pracy, ale jest sformułowane nieprecyzyjnie.		2	
	Niejednoznaczny związek między stanowiskiem a problematyką pracy lub brak stanowiska, a jedynie kontekst wskazuje na przekonania zdającego.		1	
II Uzasadnienie stanowiska	a) Adekwatne	Uzasadnienie jest bezpośrednio odniesione do stanowiska (wszystkie argumenty wiążą się ze stanowiskiem i przyjętym sposobem rozwiązania problemu).	3	3
		Luźny związek uzasadnienia ze stanowiskiem – zdający dostarcza argumentów w sprawie drugorzędnych elementów przyjętego rozwiązania problemu.	1	
	b) Trafne	Uzasadnienie poprawne zawierające argumenty za przyjętym rozwiązaniem problemu i przeciw przyjętemu rozwiązaniu – kontrargumenty (argumenty zgodne oraz logicznie poprawne za przyjętym rozwiązaniem problemu i przeciw przyjętemu rozwiązaniu). Odwołania do wiedzy nie zawierają błędów rzeczowych i logicznych.	4	4
		Uzasadnienie na ogół poprawne zawierające argumenty za przyjętym rozwiązaniem problemu i przeciw przyjętemu rozwiązaniu (poprawne oraz na ogół logiczne). Nieliczne usterki rzeczowe i jeden błąd logiczny.	3	
		Na ogół poprawne argumenty tylko za przyjętym rozwiązaniem problemu . Nieliczne usterki rzeczowe i jeden błąd logiczny.	2	
		Argumenty błędne. Rozumowanie zawiera sądy wzajemnie sprzeczne, zawiera rozumowania <i>non sequitur</i> . Liczne błędy rzeczowe (w tym rażące) i logiczne.	1	
	c) Pogłębione	Rozbudowana argumentacja i kontrargumentacja. Zdający posługuje się więcej niż 1 argumentem za swoim stanowiskiem i więcej niż 1 argumentem podważającym stanowisko; rozpatruje problem z więcej niż 1 punktu widzenia). Argumenty są ważne (istotne), ich wprowadzenie uzasadnione jest przez zdającego. Swobodne posługiwanie się wiedzą i terminologią filozoficzną.	4	4
				18

		Argumentacja zrównoważona – zdający posługuje się przynajmniej 1 ważkim argumentem i 1 kontrargumentem. Uzasadnienie argumentacji wystarczające dla zrozumienia stanowiska zdającego. Sporadyczne użycie pojęć filozoficznych.	3		
		Argumentacja wąska – zdający przywołuje jedynie argumenty, a brak kontrargumentów lub odwrotnie. Uzasadnienie argumentacji ogólnikowe. Pojedyncze użycie pojęć filozoficznych lub ich brak.	2		
		Argumentacja wąska – zdający przywołuje jedynie argumenty, a brak kontrargumentów lub odwrotnie. Argumenty lub kontrargumenty nieistotne (drugorzędne). Uzasadnienie powierzchowne (infantylnie).	1		
	d) Krytyczne	Uzasadnienie obejmuje analizę krytyczną argumentów i kontrargumentów, zdający rozważa racje przemawiające na rzecz danych argumentów i uzasadnia wprowadzenie kontrargumentów.	4	4	
		Analiza krytyczna obecna, ale w stopniu niewystarczającym, np. bez uzasadnienia kontrargumentacji.	2		
	e) Nawiązania do innych dziedzin kultury	Zdający swobodnie nawiązuje/wykazuje związek między filozofią a innymi dziedzinami kultury (literaturą, sztuką).	3	3	
	Zdający w niewielkim stopniu nawiązuje do innych dziedzin kultury.	2			
III Kompozycja pracy	Poprawna i przejrzysta kompozycja pracy – wyodrębnione i konsekwentnie uporządkowane części pracy niezbędne do jasnego sformułowania i uzasadnienia stanowiska.	2	2		
	Zaburzenia w kompozycji pracy.	1			
IV Poprawność językowa	Praca napisana językiem komunikatywnym i na ogół poprawnym pod względem składniowym, leksykalnym, frazeologicznym, fleksyjnym, ortograficznym i interpunkcyjnym.	2	2		
	Praca napisana językiem w większości komunikatywnym. Występują błędy fleksyjne, leksykalne, frazeologiczne, ortograficzne i interpunkcyjne.	1			

Informacje o błędach uznawanych za ortograficzne w pracach zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (z dysleksją lub dysortografią)

IV Poprawność językowa	Praca napisana językiem w większości komunikatywnym i w większości poprawnym pod względem składniowym, leksykalnym, frazeologicznym, fleksyjnym, ortograficznym i interpunkcyjnym.	2	2
	Praca napisana językiem w większości komunikatywnym. Występują błędy fleksyjne, leksykalne, frazeologiczne, ortograficzne i interpunkcyjne.	1	